

Nr 109

Av herr Isacson, om ändrad ordning för remissdebatten.

Årets remissdebatt har på nytt bevisat hur otidsenlig den debattform är som här tillämpas. I inledningsskedet finns ett starkt intresse kring de personer och de frågeställningar som parti och gruppledare tar upp med representanter för regeringen — en remissdebatt som under några timmar förtjänar benämningen. Men sedan följer som regel en lång rad föreläsningar i helt skilda ämnen, personliga deklamationer, kritiska anmärkningar mot regeringen eller förslag till förändringar. Sällan kommer emellertid någon intresseväckande debatt till stånd. Den som en gång har haft ordet i debatten kan visserligen gå in med replik, men alla andra som skulle vilja diskutera vad en talare fört fram har ingen möjlighet komma till tals förrän det blir deras tur på talarlistan. Då har den tänkta replikföringen ofta redan mist sitt intresse. Den talare som vill ta upp och sakt diskutera vissa avsnitt i statsverkspropositionen finner, att de han vill diskutera frågorna med antingen inte finns på regeringsbänken eller kommer upp enligt talarlistan först nästa dag. På så sätt flyter remissdebatten utan att det blir någon verklig debatt — utan att intressemotsättningar får på ett koncentrerat och meningsfullt sätt brytas mot varandra och verkligen spegla hur olika partier och ledamöter ser på de aktuella problemen eller de ärenden som nu remitteras till de olika utskotten.

Remissdebatten skulle väl just ha till uppgift att ge en bred belysning åt de ärenden som utskotten under de kommande månaderna har att behandla. För att detta skall bli möjligt och en intresseväckande och meningsfull debatt skall komma till stånd synes det nödvändigt att remissdebatten får en ämnesgruppering, där frågeställningarna kan koncentreras antingen till ett visst departementsområde, vilket torde vara den lämpligaste grupperingen, eller en gruppering efter utskott och avdelningar.

Vid en ämnesgruppering efter departementsområde skulle riksdagen kunna förvänta att respektive departementschef vore närvarande och deltog i debatten, vilket vore av stort värde för att ge ytterligare belysning åt regeringens syn även på mera speciella frågeställningar.

En sådan indelning förutsätter att inledningsskedet i remissdebatten får en sådan bredd och allmänt innehåll, som den nu har, men den allmänna debatten borde i så fall koncentreras till en dag.

Om remissdebatten finge en uppläggning på det sätt som här skisserats, skulle ett betydligt större intresse knytas till debatterna, och de skulle också på ett avsevärt bättre sätt än nu klargöra för allmänheten hur riks-

dagens ledamöter ser på de problem och ärenden som riksdagen nu har att ta ställning till. Den typ av remissdebatt som nu bedrivs är närmast en parodi på begreppet debatt — en parodi som blir ytterligare förstärkt av det ringa intresse som riksdagens egna ledamöter kan mobilisera till de föreläsningar, vilkas ämnesrubriker man som regel får gissa sig till.

Med stöd av det anförda får jag därför föreslå,

att riksdagen måtte besluta utreda frågan om de lämpligaste formerna för remissdebatten så snabbt, att en bättre debattordning kan komma till stånd vid nästa års behandling av statsverkspropositionen.

Stockholm den 21 januari 1966

Birger Isacson